

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . 10 ар. (20 кор.)
на пів року . 5 ар. (10 кор.)
на чверть року . 2.50 ар. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
 . або 36 франків
на пів року . 8 рублів
 . або 16 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — з Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по два дні крім неділь і руских свят о год. 6-й пополуночі.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндого ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Націславі» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

По повороті з Ішлю.

Др. Кербер вернув по чотиродневнім побуті в Ішлю 17. липня до Відня. Шеф кабінету був на двох довших послуханях у цісаря, був дуже ласкаво прийнятий і обідав навіть в тіснійшій кружку цісарської родини. Сам благосклонність монарха не без значіння. Нею подав монарх всім «Minister-türzler-ам» до відомости, що кабінет гр. Штірка з Гроссом і Пергельтом ще в далекім поли, та що ті панове не потребують пересиджувати постійно у Відні і дождати запросин з кабінетової канцелярії, а можуть літні місяці зужити краще в Авсеє, або навіть покупатись в Нордарнай. Др. Кербер має ще довіре у цісаря, хоч не зірвав ся доси до «рішучих діл», чого домагали ся ліберали устами «N. fr. Press-и» і обох «Wiener Blatt-ів», хоч не зійшов з «неутрального» становища і хоч доси не дуже трудив ся над здійсненем «нової більшости парламентарної» для «зізольованя» Чехів і їх близьких союзників.

З чим др. Кербер вернув з Ішлю — про се годі знати, позаяк не звісно, з чим др. Кербер поїхав туди. Ми знаємо лише те, що др. Кербер не одушевив ся доси «санацийними проєктами» всяких Ебенхогів, Грабмайрів та Катрайнів, ані не намірив відограти ролю державного мужа «mit der eisernen Hand», як се радила ему лівниця. Др. Кербер не забавить ся проте в ніякі октройованя, стоячи на ґрунті конституційнім (котрого він краще боронить, ніж всякі члени парламенту), не схоче рішати язикового питання «односторонно», не схоче розвизанем парламенту наварювати собі і державі нового лиха, а остане вірний програмі своїй: «правительство хоче і буде посередничити в спорі чесько-німецькім, а результат сего посередниченя зложить на стіл старого парламенту і буде помагати до переведеня его дорогою конституційною.

Сторонництвом вільно фантазувати, шеф кабінету мусить брати ся до справ реалістично. Сторонництвом вільно боротись і дути навіть на партійний огонь, шефа кабінету задачно буде не роз'ярувати, а мирити. Др. Кербер знає вправді, що така его політика не припаде до смаку менерам лівіці, котрі раді би на теперішнім status quo будувати германську Австрію хочби за ціну відокреміння Галічини, Буковини та Дальмації, але др. Кербер знає також і те, що теперішній status quo не уздоровить парламенту. Др. Кербер почне опять мирову акцію між Чехами а Німцями.

Здає ся, що лише спосіб веденя мирової акції буде трохи відмінний. Др. Кербер боїть ся Страньского зводити з Дельвертом або Гроссом, а Греґра з Функом. Але не зробить нічого без їх відомости, а порозуміє ся з ними на особни і постарает ся утерти роги надмірним жаданям.

Що становище д-ра Кербера яко посередника між воюючими сторонами буде незавидне, се можна предвиджувати. Др. Кербер, здає ся, пересвідчений, що обоім сторонам язикова вражда досить вже надоїла. Чехи сказали оноді устами д-ра Зачка (на зборах в Голешові), що они зізольовані вправді, але за те свобіднійші в своїх рухах. Яко такі готові они подати руку хочби і Німцям на справедливих услівях. Вправді посеред лівіці не повіяв ще приязнійший вітер, але і на се повинен др. Кербер найти способи.

Взагалі взявши, др. Кербер вернув з Ішлю вдоволеній. «Oesterreichische Volkszeitung» каже навіть нам вірити, що др. Кербер, сідаючи до куле в Ішлю, сказав цікавішим репортерам, що зробили ему почесний шпалір: «Die Mittel zur Sanirung des Parlamentes sind getroffen».

На д-ра Кербера можуть криво глянути хиба лише ті політики, що раді би язикової справи в Австрії не бачити на столі парламенту, боячи ся, щоби она не розширила ся на всі коронні краї. Але і ті

успокоять ся, коли почують, що парламент не буде розвизаний.

Децо про Китайців.

Хитрий та фальшивий характер Китайців, здає ся, вже расовою прикметою сего народа. Навіть учені китайські і моралісти не цінять високо правду, а радять в тяжких обставинах життя радити собі викрутами. «Дай нагинати себе на всі сторони, радить один мудрець, але не дай себе зломити. Просячому, ніколи не відмовляй, протівно, згоди ся повірно на его просьбу, хотий би она прямо супротивляла ся твоім засадам, або твоїй користі, але зволікай з ним на завтра та в сей спосіб заспокоюй ум просячого».

Терпеливе зношенє долегливостий, властиве всім Китайцям, безперечно причинило ся до сего, що Китай в міжнародних драчах виказував так мало відпорної сили. «Спокою ніколи ми не дождемо ся» каже з резигнацією Китаєць і тим старає ся улегчити собі терпіння теперішньої хвилі. Цілі шпрокі простори урожайного і густо заселеного краю навіщають там безнастанно як не посуха, то повени, голод та мід. Мандарини визискують населенє немилосерним способом. Нічо не ділає ся для розвою краю, навіть для улпшеня комунікації. Нужда, пошести забирають передчасно стотисячні жертви в людях. В кожній иньшій державі правительство старало би ся запобічи сим нещастям, зарядити лиху реформами, підмогою з публичних фондів, але китайське правительство не журить ся зовсім про долю своїх підданих, а терпеливі Китайці зносять те все без ренету уважаючи, що се такий допуст судьби.

З сим даром терпеливого зношеня терпіння лучить ся також недостаток сего, що ми називаємо нервами. Китаєць відзначає ся величезною запопадливою і робучістю, а при сїм не знає перетяженя. На него не має, здає ся, жадного впливу те, що в одній і тій самій поставі він перебуває цілими днями. Китаєць шине приміром цілий день без перерви, як автомат, або як ремісник виконує свою працю на однім місці, в однакій поставі, при безнастанних, однаких порушенях з автоматичною правильною

19 І. ҐУЦКОВ. УРИЄЛЬ АКОСТА.

траґедия в 5. актах.

Переклав з німецького Лев Лопатинський.

(Далі).

ЕСТЕРА.

Про мене!.. В Газі я подумаю,
Що я ще в Амстердамі. Так нераз
Над беріг Тая звідси я думки несу.

УРИЄЛЬ.

На що сих трудів. Пощо вандрувати?

ІОЕЛЬ.

Даруй нам брате, але..

ЕСТЕРА.

Тахо, Йоель!..

РУБЕН.

Крамниця, що по батку ми держали,
Розцвіла ся скоро..

УРИЄЛЬ.

Ти сензалем став

І посередником на біржі.

РУБЕН.

Нині!..

УРИЄЛЬ.

Вас переслідують за мене?

РУБЕН.

Так,

Бо чують, що тебе і твого духа
Проклін не досягає і не здержить.
Тож тим важійше хочуть нам
Почути дати своїй власти силу.
Ой, давятля нас!..

ЕСТЕРА.

Мене ні, сину, ні!

РУБЕН.

В свобіднім діланю ми звизані,
Усі нас омняють, не говорять
До нас, лякають ся витатись з нами.
На торгівлю, на інтереса тут

Нема що дальше покладати надій,
Тому ось хочемо переселитись.

УРИЄЛЬ

до себе.

О Агасвери?

ЕСТЕРА.

Радо повандрую,

Нехай за море, лиш щоби з тобою
Так щож се з того, Уриєль! Приюту,
Ти між жидами не найдеш і в Газі!..
Хоть перед смертю — думала собі —
Коли у тих, що видять, гаснуть очі,
Мої сліпі провидять на оставок,
Щоби дітий побачити — та тебе
При собі не знайду, провидівши.

Уриєль відвертаєсь.

Манасого донька дає нам ждати.

ІОЕЛЬ.

Хтось двері отворив.

РУБЕН.

Шелеше одіж.

та витривалістю, від ранка до ночі, день по дні, довгі роки і зовсім не відчуває одностайності своєї праці і свого життя.

Недостаток сеї первовості дозволяє Китайцеві спати на кождім місці, на твердм чи на мокрім, на дереві чи на землі, в кождій поставі. Нічо не в силі перервати его блаженного сну, аві сьвітло сонця, що пече просто у лице, аві гамір людий чи звірят довкола него. Англійський подорожник Артур Сміт, який подає сю характеристику жьвтої раси, описує, як китайський робітник спить. «Тисячі людий, каже, можна подибати в Китаю, як сплять добре і смачно з каменем під головою, або розтягнені впоперек через три тачки, із звисеною на долину головою і отвертими устами, в яких мухи відбувають реконесанс».

При сїм жовта раса не відчуває найменшої потреби тілесного руху. Китайць не понимає чужинць, що в своїх вільних хвилях уживають проходу. А вже зовсім не може поняти, на що они при перегонах наражають на небезпеченство свої кости та мучать коний, або при ріжних грах на вільнім воздуху скачуть та бігають цілими годинами. Один китайський учитель в Кантоні питав ся слуги европейского паньства: Кілько дістає твоя пані за те безнастанне біганє? Слуга відповів, що се забава, та що за те ніч не платять, але косатий філософ не хотів дати сему віри.

Що-до цілковитого недостатку почуття чистоти у Китайцьв згоджують ся всі подорожники. В Японії теплі купіли належать до найконеційших потреб населеня — в Китаю хіба хтось вїмково мие своє ціле тіло. Найприкрїйша воня не разить ніс Китайця і наслідком сего він не чує відразу до найобридливіших потрав. Его оцадність є така велика, а жолудок такий витрималий, що він живить ся річами, яких Европеець не доторкнув би навіть перед голодовою смертю. Хорі звїрята, ба навіть падлину їдять в Китаю загально, а мимо сего публично здорове, як здає ся, не терпить з сеї причини нічого.

Драматичний конкурс.

(Конець).

Не менше важною справою для заїнтересованя конкурсом так писателїв як і читаючої публїки є і спосіб переведеня конкурсу. Одноразове оголошенє конкурсу в часописях не вистарчає, щоби розбудити заїнтересованє для него. Не один, що схотїв би може брати участь в конкурсі, переочить те одноразове оголошенє, другий зовсім не читав сего числа і вже більше не довідає ся, бо прецінь така марна справа, як драматичний конкурс, не є предметом розмов, в наших інтелїгентїйших кругах! Може би на сей рік комісія поручила комусь зі свого лона,

Семий вихід.

Юдита — Попередній.

ЮДИТА.

Мене бажали видіти, панове? І ся старенька, темна дама з вами?

Хвильку надумуєсь.

Кїдає ся на колїна біля Естери.

Акоста, се в... — наша мати!

ЕСТЕРА.

Ох,

Дай Ангеле поцілувати чоло!

ЮДИТА.

Давно я вже бажала сего щастя, Хотїла образ найліпшого сина Знайти в лиці сьвятої матери.

ЕСТЕРА.

Хвали его — люблю тебе за те!

ЮДИТА.

Колись будуть его хвалити всі І подивляти.

ЕСТЕРА.

Як солодко слухать!

Коби хоть раз поглянути на тебе... Чому не можу навіть перед смертю Его оставити в спадщині тобі...

(Далі буде).

щоби від часу до часу пригадав загалови, що ото чекаємо ще нарік на драматичне жнїво! Сим спонукувано би не лише писателїв до взятя удїлу в конкурсі, але заїнтересовало би ся весь загал до вислїду конкурсу і до вистав премїованих штук.

Другою неточністю, якої допустила ся теперїшна комісія, є, що коли скінчив ся речинець до надсиланя творів, она не оголосила спису штук, які вилїнули. Сеж не багато стояло труду оголосити аж 13 написїв штук, а для авторів подало-б ся було певність, що їх штуки дійшли до рук комісії. Бо кождий автор, якому замість своєї кількамїсячної мозольної праці лишило ся в руках почтове потвердженє наданого пакупку до кравого видїлу, остає в непевности, (особливо коли перший раз бере участь в конкурсі), чи де годї по бюрах не занаястять ся его твір. Тому таке публично покїтованє з упливом речинця є простим актом пемности супротив авторів, а між читаючою публїкою підносить заїнтересованє до вислїду конкурсу. При польськїм конкурсі оголошено зараз на другий день після речинця цілий спис 61 штук; руска-ж комісія не вчинила сего, хотяї ми в своїм часі пригадували сей обовязок.

Про працю конкурсової комісії при оцінці надсланих творів звісно загалови хіба тільки, що тяжко було комісії зібрати ся, та що більшість творів перечитано лише до половини. А прецінь цікаво би було для загалу довідати ся, як комісія розділила між себе працю та після якого пляну перевела єї, як також і пїзнати короткий зміст штук, або бодаї, скілько було між ними комедий, скілько драм, з якого побуту та на які теми. Се все було предметом широких реляцій по польських літературних часописях та дневниках з нагоди рішеня сего річного польского конкурсу. Публїка була про все поінформована зі сторони самих-же членів комісії і через те комісія виробила собі довіре та признанє загалу...

А якжеж у нас стало ся? Ото по укїнченїм конкурсі появила ся заледви маленька нотатка в «Дїлі» про фатальний вислїд конкурсу, а відтак др. Коцовекїй помістив коротку статейку в «Буковині», яку ми передали нашим читачам в ч. 146. Чому аж в «Буковині» появила ся пївурядова енунціяція др. Коцовского, як здає ся, члена драматичної комісії, можна витолкувати собі хіба тим, що певно буковинські письменники взяли знатну участь в невдатїм конкурсі. Але і Галичина має таке саме право жадати від комісії трохи зглядів хотьби з сеї причини, що се галицький конкурс і для галицького театру. Колиб ми були не передрукували згаданої статейки, галицька публїка була-б не довідала ся сеї досить ляконїчної звістки про конкурс. І як може виробити ся заїнтересованє драматичним конкурсом, як можуть заохотити ся ліпші пера до взятя участі в нїм?

Конкурс драматичний є надто важною справою, як літературний турній, щоби з легким сердцем перейти над ним до дневного порядку. Тому ми забрали голос в сїй справі, хотяї спонукаєти драматичну комісію, щоби проборкала ся з дотеперїшної сонности. Тодї позискає довіре письменників і загалу, розбудить інтерес для драматургїї і за рік може буде мати сю честь, справді найти гідних лавреатів.

З політичного поля.

Аж нинї проявила ся справа відновленя старої правїці. Доси думано, що дійсно чеські послї випрошуть ся назад до правїці. Так принайменше сказав др. Ебенгох в своїм «Linz Volksblatt-і». «Narodni Listy» заперечили сю вість. «Czas» сказав, що чеські послї доперва думають над відновленем правїці, ми заявили, що про такий крок Чехів *нам нічого не звісно*, а тепер показує ся, що віденський репортер «Narod. Lst-iv» на власну руку зааранжував сю акцію будьто в імени чеських послїв. Пав Певежек признає ся до сего в відкритім листі, кажучи, що зробив се на власну руку без участі і без почину з сторони чеських послїв. Надто кажуть «Nar. Listy» з 19. липня таке: «Чеським послам проктовано із сторони польської і кат. людовцьв (?) відновленє давної правїці, однакож чеські послї відповіли, що заким

би се могло наступити, треба би піддати ревізїю програму правїці і зреформувати єї в дуєї федеративнім. Давна правїця не подавала Чехам ніяких користей (?), лише вислугувала ся кождому правительству». — Що «Nar. Listy» несправедливо осуджують правїцю, се ясне для кождого, хто хоч трохи обективно слїдив акцію правїці за гр. Баденього, Туна і Клярого. Правїця була лише анемічна в справі язиковїй, а то зі звісних причин.

«Pester Lloyd» велить собі писати з Відня: «Подорож д-ра Кербера до Ішлю не буде мати рішаючих наслідків. Др. Кербер хоче лише парламент зробити активним. Чехи не суть від того. Они не сказали д-рови Керберови: «ні». Др. Кербер і др. Резек усїли се вимогти на Чехах. Тільки з другого боку годї думати про «одностороннє» поладнанє чесько-вімецького питаня. На разі розходить ся о змодифікованє проєкту язикового закона».

На зборах виборцьв в Великїм Межирїчю (Grossmeseritsch, на Мораві) 15. липня сказав пос. Странський: «Наколи би Поляки нас покинули, то була би се перфїдія, наколи би кат. людовцьв сполучили ся з лївицею, то становили би там пяте колесо у воза». Пос. Сїлєнїй вивав всіх. Славян до сполуки проти лївиці. — На зборах в Голешові 16. липня сказав пос. Зачек: «Зївольованє Чехів не пошкодить Чехам. Они через те зискають свобідну руку і будуть могли пристати, до кого схотять, навіть і до лївиці, наколи лївиця подасть їм рівноправність». «Pester Volkszeitung» дementує вісти, подані недавно через «N. fr. Presse». Она каже: Неправдою є, будьто др. Кербер конферовав перед відїздом до Ішлю з пос. Странським. З пос. Берксом стрїтив ся лише случайно і говорив про приватні справи. Др. Кербер не думає управляти проти Нїмцьв. Він хоче лише мирити. Тї всі підозрїня здались хіба на те, щоби псовати мирову акцію. Державна рада буде скликана мабуть з кінцем вересня або в перших днях жовтня. В серпни поїде др. Кербер опять до Ішлю. Відтак аж послїдує зрїшенє.

Краківський «Czas» думає, що в Ішлю запала вже децизия, але она буде оповїщена аж під конець серпня. «Czas» сумніває ся вже, чи др. Кербер схотїв би октроювати язиковий закон (Отже камієй з serca піє spadnie? Прим. Ред.), але регулямін може бути октройований (і се не вірно. Прим. Ред.).

Праска «Politik» думає, що теперїшна ситуація дуже поважна. Єї витворило саме правительство знесенем язикових розпоряджень і розбитєм правїці. Нинї говорять вже всі голосно про паденє Австрїї. Народи втратили довіре. Витворити нову більшість буде дуже тяжко. Впрочім котре стороництво в парламенті не схотїло би працювати? Мабуть всі охотні до роботи, тільки треба направити те, що посовано. Лївиця по своїх побїдах став з кождим днем пажерлившою. Она домагає ся вже всяких неможливостей і в сїм лежить дійсна криза. Нїмецька шляхта, що доси вела лївицю, випустила вже провід з рук. Люеґер став вже крайнім націоналом і каже, що «ему» з сїм вигідно. А чи зможе др. Кербер оертти ся тим надмірним претенсїям лївиці? Хто ручить за те, що в осени лївиця не почне обструкції?

Італїянці полудневого Тиролю ухвалили в осени перед сесїєю соймовою вислати депутацію до д-ра Кербера і поспитати его, чи Тридент може сподївати ся автономїї? Наколи би др. Кербер не вволив волю депутації, то італїянські послї являть ся в тирольскїм соїмі і почнуть там механїчну обструкцію.

Соїм істрийський збирає ся 23. липня. Намісник гр. Гоєс заходив ся на днях вплинути на італїянських послїв і маршалка соймового Кампїтелього в дуєї, щоби соїмова більшість віднесла ся до хорватских послїв льояльно. Чи ті переговори увінчають ся успіхом — покаже ся небавом.

З Білгороду пишуть до «Information»: Тут настав якийсь загадочний рух. Армія дістала нове оружє системи Мавзера і вправляє ся в стрїляню. Екскороль Мілян ще рухливїйший. Він збирає офіцїрів на раду і говорить їм про воєнну готовість і про пїмщенє Сливниці. Взагалї, его поведенє таке, мовби на осїнь мало прийти до війни з Болгарїєю, котра, як звісно, економічно і фїнансово тяжко занепала. Академиків

з військової школи поіменував Мілян вже по другім році науки офіцерами. Заким відїхав до Карлових Варів, зібрав Generalissimus воєнну раду і сказав їй, що тепер як-раз пора ударити на Болгарію і змити нечесть зпід Сливниці (де кн. Батенберг побідив Міляна). В офіцерських кругах говорять, що Мілян вже висондував ситуацію в Відні і т. д. — Ми реєструємо сю сьмішно-сензаційну вість, не привязуючи до неї ніякого значіння.

Н О В И Н К И

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Прокопа; рим.-кат. Пракседа. В неділю: гр.-кат. Марії Магдалини; рим.-кат. Павлина.

— **РОДИМЦІ!** Присилайте фанти для дяківської лотерії! Купуйте льоси! Фанти належить посилати до канцелярії дяківської лотерії, Львів, Коперника ч. 36 на руки Впр. о В. Яцковського, гроші до Дирекції «Народної Торговлі», Львів, Ринок.

— **Др. Іван Гринецевський,** новий директор руско-народного театру, переняв в середу с. т., як нам доносять з Мостіск, театр під свій заряд від делегатів «Рускої Бесіди» проф. Шухевича і п. Заяцьківського. Новому директорови желеємо, щоби в історії нашого театру вписав нову карту в книзі заслуг імені Гринецевських. Щастя Боже до тяжкого діла!

— **Прогулку до Зимної води-Рудна** уряджує сеї неділі тов. гімн. «Сокіл». Відїзд зі Львова о 4. мін. 6. після львівського часу. В програму входять продукції гімнастичні, забави товариські, сьпиви сольові і хоральні. Просимо о численну участь з родинами. — *Осип Кузьмич, справник.*

— **Товариський зїзд** б. учеників гімназії в Новім Савчи, котрі перед 30 літами покінчили студію, відбуде ся з ініціятиви пос. д-ра Дамяна Савчака в Кракові в днях від 3. до 5. серпня с. р. в готелю «під Рожкою».

— **Аж чотирох сьвітлових тенорів** пробуває тепер у Львові: пп. Фльоріяньський, Гушалевиц, Мишуга і Шляфенберг.

— **Панна Богусьвіна,** оперова артистка, перебуває хвилево у Львові, опісля виступить кілька разів в італійській опері в Кракові і в деяких купелевих місцях, а дня 1. жовтня переїздить на постійний побуть до Гамбурга, де заангажовано єї до тамошньої опери.

— **До Парижа.** В прогульці, яку устроюють студенти політехніки зі Львова і Кракова на паризьку виставу, возьме участь 60 осіб. Відїзд назначено на 28. липня, а поворот до Львова наступить около 20. серпня. Маршрута до Парижа веде через Солиггород, Інсбрук, Равенсіль, Цюрих і Базилею; в кожній з тих місцевостей будуть техніки звиджувати важніші заведення. З Парижа будуть вертати техніки на Штраєбургі Монахів.

— **В краківській Академії** красних штук відбуло ся вчера признанє медалів. Над оцінкою праць учеників застановляли ся всі професори під проводом директора Фалата від год. 4 до 7½ вечером. Праці учеників доказують, що Академія далеко поступила, однак мимо того признано сего року далеко меньше медалів як в минулих літах, щоби піднести значіне сеї відзнаки. Золотий медаль признано одному ученикови, срібний сїмом, а бронзовий тринадцятьом ученикам. З Русинів одержав срібний медаль Йосиф Курилас, а бронзові: Іван Бурачок і Антін Пачовський.

— **На сегорічні цїсарські маневри** в Галичині признано генерала бар. Вальдштетена на команданта східної армії, що складає ся з 10. і 11. корпусу (перемиського і львівського) і з двох дивізій кавалерії, а генерала Гальгочого, команд. 10. корпусу, на команданта західної армії, до якої будуть належати 1. і 6. корпус (краківський і кошівський) і одна дивізія кавалерії. Головний штаб для обох армій буде складати ся переважно з офіцирів генерального штабу з Відня. Перемиським корпусом буде доводити генерал Мертенс, командант 5. дивізії піхоти з Оломуца. Штаби армій будуть заосмотрені в бальоні «cartif».

— **Самоубійство з гармати.** Народна пословиця: «Чим воюєш, від того згинеш» справдила ся у Львові на однім вояку. Вчера по півночі в касарні артилерії в т. зв. Червонім кляшторі при улиці Театинській «Geschützvormeister» Білета, дїставши невіясненим доси способом слїпий набій, набив ним стоячу в возівні гармату, і станувши напротив люфи, випалив. Наслідки стрілу були страшні, бо набій пороздирив тіло нещасливого на кусні. Яка була причина того самоубійства, доси не справджене; так само не можна дійти, яким способом міг Білета без чужої помочи вистрілити з гармати. Моцї відведено до військової трупарні.

— **Щедрий жид.** В Лоди тамошний фабрикант, Ізраїл Познанський, записав в завіщаню 500 тисяч рублів робітникам своєї фабрики, на випадок слабости, або нездїбности до праці. Дру-

гих 500 тисяч рублів записав на добродійні, переважно жидівські інституції, які існують в Лоди. Наслідники Познанського жертвували зі своєї сторони 605.500 рублів на ріжні добродійні цілі, а крім того зобовязали ся рік-річно складати по 6.000 рублів на філантропійні інституції.

— **Зпід російського кнута.** До «Буковини» пишуть: Про «святю» Росію і єї судівництво знає сьвіт багато дечого вповідати. Між иньшим, що се судівництво мож купити як в Азії, що воно зависиме від правительства, як в найдавніших часах, і що там правила независимої і несамовільної справедливости ще не в руху. Дуже яскраве сьвітло кидає на єї обставини судово розправа, що не повинна бути таємною перед європейською публікою. Перед кількома неділями писав Черкавський, студент універс. в Рїзі, до Петрова, московского студента. Полїція дивить ся кривим оком на університет в Рїзі, що не є ще зовсім змосковщений і, — як по цілій Курляндії, — говорить ся в нїм по німецьки. Позаяк там оборонцям московської держави ще не добре затканий рот, відкривають вони в кожнім висказї Курляндїця, а найбільше курляндского студента, щось проти «святої, нераздільної Росії». І так не могли єї шпїони поліції стримати ся, не відтворити згаданий лист. І що найшли вони там? Страшно! Коли-б був дійшов той лист до Петрова, то була би в млі ока розпала ся велика держава російська. В тім листї було написано, що в Рїзі не чути нічо нового, так як в Москві, що аж тоді зачне ся жите в тій мертвій землі (Курляндії), коли дістане забідований край конституцію. За те, що студент Петров мав дістати лист сего змістї, вислано єго на 5 рік на Сибір. — Сей засуд є продовженє слїдства державної політики супроти незадоволених студентів; а слїдство се взяло свій початок торік з відкритєм студентських кружків в Києві, Харкові, Одесї, Смоленську, Рїзі, Варшаві, Москві і Петербурзі. Сї студенти не мали иньших намірів, як лише здобути волю мирною дорогою. Однак коли відкрив їх командант київского війська, то само розуміє ся (!), хотїли вони зараз зруйнувати престол і вирізати всіх князїв. Так говорили росїйські урядники, угвітаючи руску інтелїгенцію. І те саме, що з Петровом, стало ся торік майже зі всіми польськими і, хоч як найменше підозривими, рускими студентами. І так зруйнувало правительство їх екзистенцію, рабуючи єдну родину з найліпшої підпори, а може й єдиної запомогі! А все лише длятого, щоби не стало ся дорогої Росії чогось злого. — Московска політика поставила собі двї задачі, — і то найсвятїйші задачі: абсолютизм і як найдалше розширенє гнобленя народу. А хто лише застогне під ярмом, буде вкараний, як анархіст, що забив самого царя. Такою то справедливостю мордують там нарід. Се рай єсїпіваний австрійськими москвофілами. Хто хоче єго близше пізнати, най або сам тудя поїде, станєсь московським підданим і пізнаєть тоді, де зле, але й де найгірше; або най вслухаєть людей, що утікли перед московським кнутом. II.

— **Тайну довгого жита** відкрив — як думає — звїсний лікав в Чикаго, др. Пеарсон, котрий саме покінчив 80. рік жита і постановив жити ще 20 літ. Др. Пеарсон є незвичайним диваком. Він мав 14 мільонів долларів майна, але пороздаровував єго на найріжнорідніші цілі. Недавно звернув він на себе увагу, зрікаючи ся високого почесного становища лише для того, що не міг би спати по обідї, а тим самим поступав би проти сїх засад, які поставив собі, щоби жити 100 літ. Своєю теорію, заключену в цілїм рядї гігієнічних аксіомів, оголосив др. Пеарсон в часописи «Physician and Surgeon». Деякі з них тут наведемо: 1) Найбільше людей копає собі грїб власними зубами. 2) Не їж тортів, тісточок, солодиць, а не будеш терпіти на ніякі недуги і болї. 3) Не піддавай ся ніколи боязні та зворушенням; кожда хвилина смутку укорочує жите. 4) Відречи ся майна, роздай єго; се продовжує жите. 5) Коли ти перестудив ся, зажий хїні і зїж одну цибулю. 6) Не пий кави ні чаю — они шкодять серцю. 7) Їж ярину та овочї — се продовжить твою молодість лучше чим всякі иньші средства.

— **Конкурс.** Виділ Руского товариства педагогічного у Львові, розписує сим конкурс на приняте учеників до «Інститута під покровом св. Николая» на рік шкільний 1900/01. Приймаєт ся будуть ученики середних шкїл, сини членів Руского товариства педагогічного. До поданя долучити треба: 1) метрику хрещеня ученика; 2) сьвідцтво шкільне з послїдних двох курсїв; 3) Декларацию що-до місячної заплаати, котра винисить 20 зр.; 4) 1 зр. на видатки кореспонденційні; 5) хто не є членом Руского товариства педагогічного, 1 зр. на вишсове і вкладку річну до того товариства. Всякі поданя адресувати треба до видїлу Руского товариства педагогічного у Львові, ул. Театинська ч. 19, на руки члена видїлу Костя Паньковського. В склад комітету, займаючого ся веденєм діл Інститута, входять: дир. Евард Харкевич яко голова, проф. Ілія Кокорудз, др. Антін Хомин, др. Стефан Федак, проф. о. Дорожинський і Кость Паньковський

яко настоятель Інститута. Інститут дає своїм вихованкам: а) помешканє, харч, опал, сьвітло, послугу, пранє за доплатою 50 кр. місячно; б) доставляє їм — о скілько на се позволять фонди — книжок і приборів шкільних; в) управляє їх вихованєм, стараєсь о добре домашнє і товариске поведєнє; г) улекшує їм науку шкільну і наглядає єї під доглядом домашних сталих директорів; д) доставляє вихованкам нагоду придвати иньших відомостей, теоретичних і практичних. Час вносити поданя о приняте визначає ся до дня 10. п. ст. серпня 1900.

— **Дрібні вісті.** Архикнязь Франц Фердинанд враз з женою виїхав на довший побут до замку Хлюмец, що лежить в гарній околицї коло Віттингау. — Еміграція румунських жидів росте чим раз більше. Доси вивандрувало зі самого Букарешту до 2.000 жидів, а до 6.0.0 остає в великій нужді. — Дня 24. с. м. відбуде ся в Бертешеві (п. Стрілїска нові, зел. станция Бібрка) вінчанє гімназїального професора Прокопа Мостовича з панною Ольгою Харжевскою, донькою пароха зі Сорова коло Коломиї. — Малій синок п. Камєньскої з Кракова замість овочевого соку наляв до шклянки з водою атропїни. Ратункова станция ужила всяких средств, щоби спасти від смерти молодого горбжанина, однак в виду більшої скількості отруї небезпеченєство смерти не виключене. — Ювілейний зїзд огневих сторожий Галичини відбуде ся у Львові в днях 5. і 6. серпня с. р. — Міністер залїзниць Віттек має прибути до Галичини, щоби оглянути шкоди на залїзничих шляхах, заподїяні повенію. — Зї Славути доносять, що в тих днях вистрілом з револьвера убито в селї Янишівці контролєра дїбр кн. Сангушка, Квятковского. Злочину допустив ся касиєр тих дїбр, котрий жив з Квятковским в незгодї. — В Рогатинї збанкрутував жид Маркус Нагельберг.

Телеграми.

Відень, 20. липня. N. fr. Presse довідує ся, мовби на команданта австро-угорської ескадри на китайських морях назначений контрадмірал гр. Монтекукулі. Ескадра австрійська має складати ся з кораблів «Зента», «Марія Тереса», «Цїсарєва Елисавета» і «Асперн». Цїлий контингент австро-угорского війська на сїх 4 кораблях буде виносити 510 рядових і 36 офіцирів.

Букарешт, 20. липня. Новий кабінет Карпа представить ся нинї королеви.

Берлин, 20. липня. Berl. Tagblatt доносить, що поголоска про виданє війни Китаєм Росії є вїдумана.

Поля, 20. липня. Прибув сюди адмірал Суавн, в цілі візитації кораблів «Асперн» і «Елисавета», які відплинуть вже в найблизших днях до Китаю. Між залогою «Елисавети» находить ся також наш земляк др. Орест Зарицкий.

Льондон, 20. липня. До бюра Райтера допосаєть з 18. с. м.: Вчера вечером прибув сюди Лігунгчанг і заявив губернаторови Гонконгу, що після достовірних реляцій, які одержав з Пекіну, ще 8. с. м. всі дипломати в Пекіні були живі, а лише один др. Кетелер поляг жертвою роз'юшеної юрби. Лігунгчанг покинув вже Кантон на завєгди, бо став іменований віцекоролем Печілі. Едикт підписаний цїсарем і цїсарєвою, а не кн. Туаном.

Надіслане.

Ідте до Велеграду!

Дня 30. і 31. п. ст. липня відбуде ся в Велеградї, в Моравї, при гробї св. Методия славянський євхаристичний конгрес (Найєв. Тайн) і торжественні збори апостоляту св. Кирила і Методия під покровом Пр. Дїви Марії, а 31. липня і 1. серпня є тут відпуст і торжественна академія. На єї торжества запрошуємо всіх почитателїв св. Апостолїв Кирила і Методия. Про приміщенє і всякі потреби путників буде тут подбано. Управшає ся о вчасні зголошеня. Остання станция залїзницї: Угорське Градище (Ungarisch Gradisch) в Моравї.

Велеградський парафіяльний уряд, а також посол до Ради державної о. др. Антін Кирило Стоян (Dr. A. K. Stojan) в Dražovice, почта N. Rousinov в Моравї удїляють радо всяких інформацій.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава				
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний				
6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк	6:43	» » » дв. Підзамче				
7:45	з Янова	6:55	до Станиславова, Підвисокого, Потутор				
7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа			
8:00	» » » на дв. головний	2:55	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)			
8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:15	до Янова			
8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.			
1:35	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:42	» » » дв. гол.			
11:45	з Ядослава і Любачова	2:55	9:55	до Чернівців, Станиславова			
11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)		10:20	до Сокаля, Белзця, Рави рускої і Любачова			
12:55	з Янова		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята			
1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята			
2:20	з Бругович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.			
2:35	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.			
	» » » на дв. голов.		3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.			
			3:30	до Рашева, Хирова, Любачова			
1:45	з Кракова	Ніч					
	з Чернівців, Іцкан		6:10	до Станиславова			
	з Сокаля, Белзця і Любачова		6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марця 1901 щоденно			
Ніч			12:40	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)			
	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша			
	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		7:10	до Тернополя дворець головний			
	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.		7:33	» » » дворець Підзамче			
	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		7:25	до Сокаля і Рави рускої			
8:40	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розадова		7:48	до Брухович (13. мая до 16. в. в нед. і св.)			
2:31	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня			
12:20	з Лавочного (Пешту) Хирова	2:51	10:40	до Чернівців і Іцкан			
	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		10:50	до Кракова, Відня, Варшави			
	» » » на дв. голов.		11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов.			
	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		11:25	» » » дв. Підз.			
	з Підволочиск на дворець Підзамче		4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора			
	з 3:12		4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.			
	з 3:35		4:45				

ЗМІТКА: Ця таблиця чинить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красницьких ч. 5) уділяє поясень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до перекорона паперів вартістні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі паперий сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перекорувати може своє майно або важні документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдодатливіший зарядження. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

Товариство взаїмного кредиту „ДНІСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відновідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Священики, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житеву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вклади до опроцентования від членів і третих осіб по 4%.

Уділ членський вносить 50 кор., вписове 2 кор.

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведеке ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

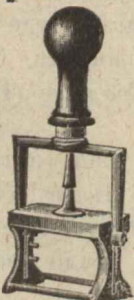
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч аптеки Ва. Миколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянні з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і гузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, блянки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабьони. Краска до печаток та хемічна краска до білзвни.

Цінники даром і франко.

— РІК ЗАСНОВАНІА 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕРЪ“

перше і одиное руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Виреосв. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариямт всіх трех епархий, обезпечает будинки, уряджене домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор. 12 сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480 „ — „	
» спеціальна	1.884 „ 80 „	
Фонд основний	72.000 „ — „	
» емеритальний	18.166 „ 60 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпровоочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1.669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краевий і Каса ошадности у Львові, Коломїї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Тереховлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услівя, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускїм язичі. Зголошена о уділені агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Помилки Дністеръ Тов. взаїмних обезпечень і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2 % і 1% додатку на кошта адм.

Всілякі
КУПОНИ
вильосовані
цінні папері
виплачує без потрученя
провізії або коштів
Контора виміни
Ц. к. упр. гал. акц.
БАНКУ
Гіпотечного.